

**KIYMETLİ MADEN STANDARTLARI VE RAFİNERİLERİ HAKKINDA TEBLİĞ**  
**(TEBLİĞ NO: 2023/1)**

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Başlangıç Hükümleri**

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1-** (1) Bu Tebliğin amacı ve kapsamı; Kıymetli madenlerin standartları ve kıymetli maden rafinerilerinin kuruluş, faaliyet, gözetim ve denetim esasları ile Borsada işlem gören kıymetli madenlerin standartlarına ve ürünleri Borsada işlem gören kıymetli maden rafinerilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

**Dayanak**

**MADDE 2-** (1) Bu Tebliğ; 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 1 inci, 2 nci, 7 nci ve 20 nci maddeleri, 21/5/2007 tarihli ve 26528 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası ile 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar ile İlgili Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliğinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasına ve 8 inci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3-** (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bağımsız güvence raporu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Güvence Denetim Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimlerine uygun olarak gerçekleştirilen denetim sonucunda yetkili bağımsız denetim kuruluşları tarafından düzenlenen raporu,

b) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

c) Basılı kıymetli maden: Erimiş kıymetli madenin belirli boyutlarda bir kalıba dökülmesi ve el veya baskı (pres) ile işaretlemelerin yapılması ya da düz bir kıymetli maden şeridinden belirli boyutlarda çıkarılan kıymetli maden şeritlerinin darp yöntemiyle işaretlenmesi yoluyla usul ve esasları Bakanlıkça belirlenecek şekil, ağırlık ve saflıklarda üretilen kıymetli madenleri,

ç) Borsa: Borsa İstanbul A.Ş.’yi,

d) Darphane: Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,

e) Dore bar: Cevherden üretilen, rafinaj işlemine tabi tutulmamış, yapısında altın, gümüş ve diğer kıymetli madenleri barındıran külçeyi,

f) Granül: Altın, gümüş, platin veya paladyumdan oluşan çok küçük kürecikleri,

g) İç kontrol sistemi: Rafineriler için Bakanlık tarafından ve Borsa Rafineri Listesinde yer alan rafineriler ile sınırlı olmak ve Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerle asgari koşulları belirlenen kurumsal yapıyı,

ğ) İç kontrol birimi: Rafineriler için Bakanlık tarafından ve Borsa Rafineri Listesinde yer alan rafineriler ile sınırlı olmak ve Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerle esasları belirlenen ve iç kontrol sisteminin oluşturulması, işleyişi ile raporlamasından sorumlu birimi,

h) İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi: Rafineriler için Bakanlık tarafından ve Borsa Rafineri Listesinde yer alan rafineriler ile sınırlı olmak ve Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerde yer alan asgari nitelikleri haiz, gerekli yetkiyle donatılmış ve rafineri tarafından istihdam edilen görevliyi,

ı) Kıymetli maden takip sistemi (KMTS): Rafineriler tarafından standart işlenmemiş kıymetli madenler ve basılı kıymetli madenlerin üreticisi, üretim tarihi ve yeri, ağırlığı, saflık ayarı, seri numarası ve benzeri özelliklerinin Darphane tarafından sağlanan benzersiz kodla her bir ürünün üzerine işlendiği ve aynı kodla Darphane tarafından kayıt altına alındığı sistemi,





savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlar, vergi kaçakçılığı suçları veya bu suçlara iştirakten hükümlü bulunmaması,

3) Başvuru tarihi itibarıyla son 1 yıl içerisinde; faaliyet izni 18 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca Bakanlıkça iptal edilmiş rafinerilerde ortaklığı bulunmaması veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olması veya bu şirketlerin imza yetkisini haiz çalışanı olmaması, Bakanlığa gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunmuş olmaması ve kendisinin, yüzde on veya daha fazla pay sahibi olduğu şirketlerin pay sahibi olduğu dönemde veya daha önce temsile yetkili olarak çalıştığı iş yerlerinin temsile yetkili olduğu dönemde 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca idari yaptırıma uğramamış olması,

4) Kendileri ile yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan şirketlerinin 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

5) Gerekli mali güce ve işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterlilik ile itibara sahip bulunması, zorunludur.

(2) Bakanlığa yapılacak kuruluş izni başvurusuna;

a) Şirket esas sözleşme taslağının,

b) Türkiye’de yerleşik her bir kurucu ortak ve tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler ile tüzel kişi ortaklarla ilişkili kişilerin,

1) Müflis olmadıklarına, konkordato ilan etmiş olmadıklarına, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmiş olmadığına ya da haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmediğine ilişkin yazılı beyanlarının,

2) Başvuru tarihi itibarıyla son 1 yıl içerisinde; faaliyet izni 18 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca Bakanlıkça iptal edilmiş rafinerilerde ortaklığı bulunmadığına veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olduğuna veya bu şirketlerin imza yetkisini haiz çalışanı olmadığına, Bakanlığa gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunmadıkları ile kendisinin, yüzde on veya daha fazla pay sahibi olduğu şirketlerin pay sahibi olduğu dönemde veya daha önce temsile yetkili olarak çalıştığı iş yerlerinin temsile yetkili olduğu dönemde 1567 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca idari yaptırıma uğramadıklarına dair yazılı beyanlarının,

3) Adli sicil kaydına ilişkin belgelerin, başvuru sahibinin tüzel kişi olması durumunda, tüzel kişi kurucuların, yönetim kurulu başkanı, genel müdür ve yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan ortaklarının adli sicil kaydına ilişkin belgelerin,

4) Kendileri ile yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan şirketlerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmadığına dair bağlı bulunulan vergi dairesinden alınacak belgenin,

5) Gerçek kişiler için Ek-1’de, tüzel kişiler için Ek-2’de yer alan örneğe uygun şekilde ve noter huzurunda düzenlenip imza edilecek birer beyannamenin,

6) Bakanlıkça gerekli görülecek diğer bilgi ve belgelerin, eklenmesi zorunludur.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında kuruluşu uygun görülen rafinerilere Bakanlık tarafından kuruluş izni verilir.

(4) Rafinerinin kurucu ortakları tarafından kuruluş izni tarihinden itibaren 180 gün içerisinde kuruluş işlemleri tamamlanarak faaliyet izni almak üzere Bakanlığa başvuruda bulunulur. Söz konusu süre içerisinde başvuru yapmayanların kuruluş izni iptal edilmiş sayılır. Bakanlık mücbir sebep ve haklı durum hallerinin tevsiki kaydıyla söz konusu süreyi 180 güne kadar uzatabilir. Bakanlık mücbir sebep veya haklı durumun devam etmesi halinde verilen 180 günlük ek süreyi 2 kata kadar artırmaya yetkilidir.

#### **Rafineri faaliyet izni**

**MADDE 8-** (1) Altın, gümüş, platin ve paladyum madenleri için Bakanlığa ayrı ayrı faaliyet izni başvurusunda bulunulur. Faaliyet izni almak üzere yapılacak başvuruya;



- a) Esas sözleşmenin yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshası,
  - b) Ortaklar tarafından şirket esas sözleşmesinde taahhüt edilen asgari şirket sermayesinin nakden ve defaten ödendiğini gösterir bankadan alınacak belge,
  - c) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen ödenmiş sermaye miktarının onda birine karşılık gelen tutarın kamu sermayeli bankalardan birine yatırıldığını tevsik eden belge veya kamu/özel sermayeli bankalardan alınacak aynı tutarda teminat mektubu,
  - ç) Bakanlıkça kurumsal yönetime ilişkin belirlenecek veya talep edilecek diğer şartların taşındığına dair bilgi ve belgeler,
  - d) Genel müdür ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi atandığına ve gerekli yetkilerle donatıldığına dair yönetim kurulu kararı,
  - e) Şirket genel müdürü, yönetim kurulu üyeleri, imza yetkisini haiz çalışanları ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen şartları taşıdığını gösteren ve ikinci fıkrasının (b) bendinde sayılan belgeler,
  - f) Yönetmelikte belirtilen başvuru ücretinin yatırıldığını tevsik eden belge,
  - g) Bakanlıkça gerekli görülecek diğer belgeler,
- eklenir.

(2) Rafinerinin;

- a) Cevherden elde edilen bar, külçe, dore bar, granül ve hurda haldeki kıymetli madenlerin rafinaj işlemlerini yapabilecek teknik donanım, personele, bina ve teçhizata sahip olması,
- b) Çevre Etki ve Değerlendirme Raporu alması,
- c) Çevre şartlarının, güvenlik önlemlerinin ve hijyenik ortamın rafinaj işlemine uygun olarak hazırlanması,
- ç) Atık maddelerin arıtılması ve geri kazanımına yönelik sistemleri kurması,
- d) Hassas analiz için gerekli olan alev saflaştırma tekniği ile diğer analitik tekniklerden en az birine sahip olması,
- e) Rafinaj işlemlerinde; altın için 995/1000, gümüş için 99,9/100 veya platin ve paladyum için 99.95/100 ve üzerinde saflık ayarı elde edilebilecek üretim kapasitesi kurması,
- f) Tesis büyüklüğünü altın rafinerisi için yılda en az 10 ton altın, gümüş rafinerisi için yılda en az 10 ton gümüş, platin rafinerisi için yılda en az 1,5 ton platin ve paladyum rafinerisi için yılda en az 1,5 ton paladyum rafine edebilecek kapasitede olacak şekilde kurması,
- g) Üretilen ürünlerin ayarının belirlenmesi ve analiz edilmesi için rafineri içerisinde 10/3/2022 tarihli ve 31774 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Maden ve Kıymetli Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin, Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ uyarınca yetkilendirilmiş bir ayar evi bulunması,
- ğ) Etkin bir iç kontrol sistemi oluşturması, Bakanlık tarafından yapılan düzenlemelerde belirlenen yeterli sayıda iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin yönetim kurulunca atanması ve gerekli yetkilerle donatılması ile Bakanlık düzenlemeleri kapsamında iç kontrol birimini kurmuş olması,

zorunludur.

(3) İkinci fıkranın (a), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerindeki şartların yerine getirildiği ve uygunluk sağlandığına ilişkin ilgili Sanayi Odasından veya bir üniversitenin metalurji ve kimya bölümünden alınacak rapor ile (b), (g) ve (ğ) bentlerini tevsik eden belgelerin başvuru sırasında eksiksiz olarak sunulması zorunludur.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen şartları sağlayan başvuru sahibinin uluslararası kabul gören standartlarda kıymetli maden üretebilmek için gerekli teknik şartları ve kapasiteyi tam olarak haiz olup olmadığını belirlemek üzere Bakanlık tarafından bir komisyon oluşturulur. Komisyon, Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Borsa, Darphane, ilgili sanayi odası ile en az bir üniversitenin metalurji ve kimya bölümlerinin nitelikleri Bakanlıkça belirlenen yetkililerinden oluşur. Komisyon tarafından yerinde yapılacak inceleme ile Darphane tarafından gerçekleştirilecek numune testleri neticesinde uygunluk raporu düzenlenir. Söz konusu uygunluk raporu salt çoğunluk ile kabul edilir. Ancak, salt çoğunluk oyları

içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün ve Darphanenin oyunun birlikte bulunması zorunludur.

(5) Dördüncü fıkra kapsamında Darphane tarafından gerçekleştirilecek numune testleri için faaliyet gösterilecek kıymetli maden türünde standart işlenmemiş kıymetli madenler için öngörülmüş asgari saflık ayarında ve üstünde olmak üzere en az 2 adet numune üretilmesi zorunludur.

(6) Gerekli tüm şartları haiz olduğu tespit edilen rafinerilere Bakanlıkça faaliyet izni verilerek şirket adına "Rafineri Faaliyet İzin Belgesi" düzenlenir. İzin belgesi, herkesin görebileceği şekilde, rafineride asılı bulundurulur.

(7) Faaliyet izni altın, gümüş, platin ve paladyum için ayrı ayrı verilir. Faaliyet izni verilen rafineriler Bakanlık tarafından Ticaret Bakanlığına bildirilir ve Bakanlık internet sitesinde ilan edilir.

(8) Faaliyet izni bulunmayanlar veya iptal edilenler, rafineri faaliyetinde bulunamazlar; ticaret unvanlarında, iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarında, ilan ve reklamlarında, iş yerlerinde veya internet sitelerinde rafinaj faaliyetinde bulundukları, rafinaj faaliyetine ilişkin işlem yaptıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamazlar.

(9) Bakanlıkça faaliyet izni iptal edilen rafinerilerin, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (3) numaralı alt bendi ve 18 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet izni iptal tarihinden itibaren 3 yıl içerisinde kuruluş izni almaksızın doğrudan faaliyet izni başvurusu yapması mümkündür.

#### **Faaliyet konuları**

**MADDE 9-** (1) Rafineriler aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunabilirler:

a) Standart dışı işlenmemiş, işlenmiş veya cevherden elde edilen kıymetli madenleri eritip, saflaştırmak ve yeniden döküm yapmak suretiyle standart ya da standart dışı işlenmemiş ya da basılı kıymetli maden haline getirmek ve her türlü kıymetli maden rafineri işleri ile gerekli ayar ölçümlerini yapmak.

b) Kıymetli maden üretimi, yurt içinde alım satımı ve ihracını gerçekleştirmek.

c) Kıymetli madenler aracı kuruluşu olmak kaydıyla, 21/5/2007 tarihli ve 26528 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kuruluşlarının Faaliyet Esasları ile Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan faaliyetlerde bulunmak.

ç) İşlenmiş kıymetli madenler ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ve 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'in 6 ncı maddesinin **(Değişik ibare:RG-10/3/2023-32128)**<sup>(1)</sup> sekizinci fıkrası kapsamında standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithalini yapmak.

d) Standart işlenmemiş barları daha küçük veya daha büyük standart işlenmemiş barlara ya da granüllere dönüştürmek.

e) Kıymetli Maden ve Kıymetli Taş Analizinde Yetki Verilecek Ayar Evlerinin, Standartları, Seçimi ve Denetim Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ uyarınca ayar evi kurmak ve işletmek.

f) Fiziksel altın toplama amacıyla Bakanlığın uygun görüşünü almak kaydıyla altın kabul sistemleri geliştirmek ve uygulamak.

g) Altın, gümüş ve kimyasal süspansiyon tuzları üretimi ve imalatı yapmak.

ğ) Elektronik, metal ve diğer benzeri atıklardan geri dönüşüm yaparak kıymetli maden elde etmek.

h) İşlenmiş ve işlenmemiş kıymetli madenlere ilişkin menkul kıymetleri Bakanlığın izni dâhilinde çıkarmak.

ı) Bakanlıkça uygun görülecek diğer faaliyetler.

(2) Rafineriler; birinci fıkrada sayılan faaliyetler ve bunlara ilişkin iş ve işlemler dışında hiçbir ticari, sınai ve zirai faaliyette bulunamazlar; faaliyetlerini yürütebilmek için gerekli olanın üstünde taşınmaz mal edinemezler.

(3) Rafineriler;

a) Sermaye piyasası araçları alıp satamazlar, ödünç para verme işlemlerinde bulunamazlar.





Merkezine teslim edilir. Borsaya teslim edilen altınların Borsanın ilgili piyasasında alım satımı gerçekleştirilir.

b) Altın dışındaki kıymetli madenlerin, Borsa Rafineri Listesinde yer alan Türkiye'de kurulu rafinerilerde rafinaj işlemine tabi tutularak standart işlenmemiş kıymetli maden haline getirilmesi halinde bu işlemi müteakip 7 iş günü içinde Borsa Takas Merkezine teslim edilmesi ve Borsanın ilgili piyasasında alım satımının gerçekleştirilmesi gereklidir.

c) Altın dışındaki standart dışı kıymetli madenlerin, Borsa tarafından belirlenecek işlem esasları dâhilinde, Darphane tarafından veya Darphanenin belirleyeceği kuruluşlarca düzenlenecek ayar raporunda yer alan miktarlarına göre işlem yapılmak suretiyle Borsanın ilgili piyasasında alım satımı gerçekleştirilir.

ç) Altının üretimi sırasında ortaya çıkan kırık karbon, cüruf ve benzeri atıkların ihtiva ettiği kıymetli madenler bu fıkranın (a) bendi, altın dışındaki kıymetli madenlerin üretimi sırasında ortaya çıkan kırık karbon, cüruf ve benzeri atıkların ihtiva ettiği kıymetli madenler ise bu fıkranın (b) ve (c) bendinde yer alan esaslara tabidir.

(2) Teslimatta uyulması gereken usul ve esaslar Borsa tarafından belirlenir.

(3) Yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenler için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kullanmaması durumunda Darphanenin ön alım hakkı bulunmaktadır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Bilgi Verme, Denetim, Gözetim ve Yaptırımlar**

#### **Bilgi verme**

**MADDE 15-** (1) Rafineriler ödenmiş sermayelerinde meydana gelen değişiklikleri, değişikliğe ilişkin noter onaylı yönetim kurulu kararı ile değişikliğin tescil edildiği Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir örneği veya pay defterinin ilgili sayfalarının noter onaylı örnekleri ile birlikte değişiklik tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(2) Rafineriler; merkez, ofis, temsilcilik, satış mağazası, tesis ve şube ile benzerlerinin adres ve iletişim bilgilerinde meydana gelen değişiklikleri, ilgili Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir örneği ve diğer tevsik edici belgelerle değişiklik tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(3) Rafineriler; unvanları, ortakları, tüzel kişi ortaklarında yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler, tüzel kişi ortağıyla ilişkili kişiler, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür veya yöneticileri, imza yetkisini haiz çalışanları ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri ve serbest muhasebecileri/serbest muhasebeci mali müşavirleri/yeminli mali müşavirlerine ilişkin bilgiler ile iletişim bilgilerinde meydana gelen değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(4) Rafinerilerin rapor konusu dönemi takip eden yılın Haziran ayı sonuna kadar, yeminli mali müşavirlik tam tasdik raporunu veya bağımsız denetim raporunu her yıl Bakanlığa sunmaları zorunludur.

(5) Rafineriler Bakanlık tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi Bakanlıkça belirlenecek şekil, ortam ve süreler içerisinde tam ve eksiksiz olarak Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(6) KMTS kapsamında elde edilen verinin Darphane ve ilgili rafineriler tarafından Bakanlıkça belirlenecek şekil ve süreler içerisinde Bakanlığa bildirilmesi zorunludur.

(7) Rafineri Borsa Rafineri Listesinde yer alıyorsa üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralar uyarınca yapılması gereken bildirimler ile gönderilmesi gereken bilgi ve belgeler Borsaya da iletilir.

(8) Borsa, Borsa Rafineri Listesinde yer alan veya yer almak üzere başvuruda bulunan rafinerilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir.

(9) Borsada işlem gören kıymetli madenlere ilişkin istatistiki bilgiler Borsa tarafından Bakanlıkça belirlenecek şekil ve sürelerde Bakanlığa gönderilir.

(10) Bu Tebliğ uyarınca başvurulardan, başvurulara ilişkin belgelerden ve bildirilmesi zorunlu olan durumlardan hangilerinin Bakanlığa bilgi sistemleri aracılığıyla ve ne şekilde iletileceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık internet sitesi veya bilgi sisteminde yayımlanır.

#### **Denetim**



b) Her bir işlem itibarıyla TL veya kıymetli maden kabul edildiği anda ilgisine göre Kıymetli Maden Alım Belgesi, Kıymetli Maden Satım Belgesi, Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi veya Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi düzenlemek,

c) Faaliyet konuları ile ilgili olarak ilgili mevzuatta düzenlenmesi zorunlu olan diğer belgeleri düzenlemek ve gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutmak ve düzenlenen belgeler ile tutulan kayıtları en az 10 yıl süreyle saklamak, zorundadır.

(2) Rafineriler tarafından üretilen granül halindeki gümüş haricindeki standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ve basılı kıymetli madenlerin tamamının KMTS'ye kaydının yapılması zorunludur. KMTS'nin uygulamaya geçmesinden sonra üretilen ve KMTS'ye kaydı yapılmayan kıymetli madenlerin yurt içinde satışı mümkün değildir. Kıymetli madenlerin KMTS kapsamına alınmasına ilişkin usul ve esaslar Darphane tarafından belirlenir.

(3) Rafineriler tarafından tüm kasa ve stok giriş ve çıkışlarının sevk irsaliyesi ve benzeri belgelerle giriş ve çıkış anında kayıt altına alınması zorunludur.

(4) Rafineriler üretilen tüm kıymetli madenlerin asgari olarak üreticisi, üretim tarihi ve yeri, ağırlığı, saflık ayarı, seri numarasını içerecek şekilde takibini sağlayacak gerekli sistemleri kurmak ve kullanmak zorundadır. Bakanlık ilave bilgilerin takibini istemeye yetkilidir.

#### **Yaptırım**

**MADDE 18-** (1) Aşağıda belirtilen hallerde rafinerilerin faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir:

a) Rafinerinin faaliyet iznini müteakip 90 gün içinde faaliyete başlamaması.

b) Rafinerinin 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde ve 8 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenler dışındaki kuruluş veya faaliyet şartlarını haiz olmadığının veya sonradan yitirdiğinin tespit edilmesi.

c) Rafinerinin gerekli teknik şartlarda ve standartlarda üretim yapmadığının tespit edilmesi.

ç) 16 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında hazırlanması gereken Tedarik Zinciri Uyum Raporunun rafineri tarafından hazırlanmaması veya söz konusu fıkraya istinaden hazırlanan Bağımsız Güvence Raporunun sonuç bölümünde olumsuz görüş verilmesi veya görüş vermekten kaçınılması ve/veya güvence denetimi yapılmaması.

d) Rafinerinin 16 ncı maddenin altıncı fıkrası kapsamında yapılan incelemede gerekli teknik şartları haiz olmadığının tespit edilmesi.

e) 9 uncu maddeye aykırı faaliyetlerde bulunulması.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde Türkiye'de kurulu rafineriler Borsa tarafından rafineri listelerinden çıkarılır:

a) Rafinerinin faaliyet izninin Bakanlıkça iptal edilmesi.

b) Rafinerinin 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde veya aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan şartları haiz olmadığının veya sonradan yitirdiğinin tespit edilmesi.

c) Tedarik Zinciri Uyum Raporunun ve Bağımsız Güvence Raporunun 16 ncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında Borsaya sunulmaması.

(3) Birinci fıkranın (c) ve (e) bentleri kapsamında faaliyet izni iptal edilen rafineri ve ortakları ile dokuzuncu fıkra da belirtilen rafineri ve ortakları 5 yıl boyunca, birinci fıkranın (d) bendi kapsamında faaliyet izni iptal edilen rafineri ve ortakları ise 1 yıl boyunca yeni rafineri kuruluş veya faaliyet izni başvurusunda bulunamazlar.

(4) Borsa Rafineriler Listesindeki rafineriler ile sınırlı kalmak kaydıyla, 16 ncı madde kapsamında Borsaca yapılan incelemeler sonucunda aykırılıkların tespiti halinde aykırılıkların mahiyet ve önemine göre, Borsa tarafından, Bağımsız Güvence Raporu sonucuna bakılmaksızın, uyarı, para cezası ve Rafineri Listesinden çıkartma dahil her türlü disiplin cezası ve yaptırım uygulanır.

(5) Rafinerinin 10 uncu maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket ettiğinin tespiti halinde rafineri hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca işlem başlatılır. Aynı aykırılığın art arda 2 yıl ya da 3 yıllık dönemde 2 kez gerçekleşmesi halinde faaliyet izni iptal edilir.

(6) Rafinerinin ortaklarının, tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişilerin, tüzel kişi ortakla ilişkili kişilerin 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları



kaybettiğinin tespit edilmesi durumunda rafineri hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır ve söz konusu kişinin veya tüzel kişi ortağın ortaklıktan çıkarılması için 60 güne kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi veya kişinin rafinerinin tek ortağı olması durumunda rafineri faaliyet izni iptal edilir. Ancak 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan şartın kaybedildiğinin tespiti halinde 30 gün içerisinde söz konusu borcun ödendiğinin tevsik edilmesi durumunda ortaklıktan çıkarılma işlemi gerçekleştirilmez.

(7) Rafinerilerin genel müdür, yönetim kurulu üyesi, imza yetkisini haiz çalışanları ya da iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen şartları kaybettiğinin tespit edilmesi durumunda söz konusu kişinin görevden azledilmesi için Bakanlıkça rafineriye 60 güne kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda rafinerinin faaliyet izni iptal edilir. Ancak, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan şartın kaybedildiğinin tespiti halinde 30 gün içerisinde söz konusu borcun ödendiğinin tevsik edilmesi durumunda görevden azledilme işlemi gerçekleştirilmez.

(8) Bakanlık, mevzuata aykırı işlem ve hallerin tespiti durumunda, aykırılıkların mahiyet ve önemine göre, rafinerilerin faaliyetlerini sürekli ya da 6 aya kadar geçici olarak durdurmaya yetkilidir.

(9) Rafinerinin faaliyet izni almadan faaliyete geçtiğinin tespit edilmesi halinde verilmiş bulunan rafineri kuruluş izni iptal olur.

(10) Rafinerilerin kuruluş izinlerinin herhangi bir nedenden dolayı iptal edilmesi halinde, verilmiş bulunan rafineri faaliyet izni de başka bir işleme gerek olmaksızın iptal olur.

(11) Bakanlık tarafından, faaliyeti geçici olarak durdurulan rafinerilerin, geçici durdurma tarihinden itibaren 1 yıl içinde faaliyetlerinin ikinci kez geçici olarak durdurulması halinde söz konusu rafinerilerin faaliyet izni iptal olur.

(12) Bakanlığa yazılı veya bilgi sistemleri üzerinden yapılan başvurularda gerçeğe aykırı belge verildiğinin ya da beyanda bulunulduğunun tespiti halinde rafineri ve gerçeğe aykırı belge veya beyan veren kişiler hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır. Gerçeğe aykırı belge veya beyan veren kişilerin şirket ortağı olması durumunda ortaklıktan çıkarılması; genel müdür, yönetim kurulu üyesi, imza yetkisini haiz çalışan veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi olması durumunda söz konusu görevden azledilmesi için 60 güne kadar süre verilir. Belirtilen süre sonunda gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda verilmiş olan faaliyet izni iptal edilir.

(13) Rafinerilerin, ortak sıfatı taşımayan kişi ya da kişilerce fiilen sahiplenilip, sevk ve idare edildiğinin tespit edilmesi durumunda, başka bir uyarıya gerek olmaksızın faaliyet izni iptal edilir.

(14) Rafinerinin, özkaynaklar toplamının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen asgari ödenmiş sermaye tutarının 1/3'ünden daha az olduğunun tespit edilmesi halinde faaliyet izni iptal edilir. Özkaynaklar toplamının, asgari ödenmiş sermaye tutarının 1/3'ünden daha fazla olmakla birlikte asgari ödenmiş sermaye tutarından daha az olduğunun tespit edilmesi halinde rafineri hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır ve özkaynaklardaki eksikliğin tamamlanmasını teminen 90 güne kadar süre verilir. Bu süre içerisinde söz konusu eksikliğin tamamlanmaması durumunda rafinerinin faaliyet izni iptal edilir.

(15) Rafinerilerin esas sözleşmelerinde 11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen uygun görüş alınmaksızın değişiklik yapılması veya pay devri öncesinde gerekli iznin alınmaması halinde, rafineri hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır ve rafinerilere söz konusu aykırılığın giderilmesini teminen 60 güne kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde gerekli düzeltmenin yapılmaması durumunda rafinerinin faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

(16) Faaliyet izni iptal edilen rafinerilerin faaliyetlerine devam etmeleri halinde haklarında 1567 sayılı Kanuna istinaden yasal işlem başlatılır.

(17) Faaliyetleri geçici olarak durdurulan rafineriler, bu müeyyideyi gerektiren aykırılıkların giderildiğini tevsik etmeleri halinde Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda yeniden faaliyetlerine başlayabilirler.

(18) Rafinerilerde, gerçek bir kıymetli maden hareketini içermeyen Kıymetli Maden Alım Belgesi, Kıymetli Maden Satım Belgesi, Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi veya Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi düzenlendiğinin tespit edilmesi durumunda, rafineri faaliyet izni iptal edilir.

(19) Bu Tebliğin hükümlerine aykırı işlem yaptığı tespit edilenler hakkında, 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır.

(20) Bu Tebliğ uyarınca Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara aykırı hareket eden rafineriler hakkında, 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır.

(21) 16 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında Darphane tarafından düzenlenen raporda mevzuata aykırılıkların tespit edilmiş olması halinde Bakanlık tarafından, aykırılıkların mahiyet ve önemine göre rafinerilerin faaliyetlerinin sürekli ya da geçici olarak durdurulması ve faaliyet izninin iptali dâhil gerekli yaptırımlar uygulanır.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Yurt dışından temin edilecek belgeler**

**MADDE 19-** (1) Bu Tebliğde yer alan başvurularla ilgili olarak temin edilecek belgelerle ilgili hükümler yabancı uyruklu kişiler hakkında da uygulanır.

(2) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Bakanlığa tevsiik edilmesi zorunludur.

(3) Bu Tebliğde yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslüğunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

#### **Teminat mektubu**

**MADDE 20-** (1) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca rafineriler tarafından kamu/özel sermayeli bankalardan alınan teminat mektupları Bakanlıkta muhafaza edilir. Herhangi bir nedenle faaliyetin sona ermesi halinde, bu tutarlardan öncelikle vergi, resim ve harç ve benzeri yükümlülükleri karşılandıktan sonra kalan tutar Bakanlığın talimatı üzerine ilgili şirkete ödenir.

#### **Yetki**

**MADDE 21-** (1) Bakanlık bu Tebliğin tatbikatını temin etmek ve tereddütlü durumları gidermek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, mücbir sebep hallerini veya zorunlu halleri değerlendirmeye, rafinerilerin uygulayacakları her türlü ücret, masraf ve komisyona ilişkin azami, üretime ilişkin asgari limitleri belirlemeye ve Tebliğde öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

#### **Usul ve müşterek hükümler**

**MADDE 22-** (1) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Bakanlıkça genelgeler yayımlanır.

(2) Bu Tebliğ uyarınca tahsil edilecek ücretler, Bakanlık merkez muhasebe birimine, defterdarlık muhasebe müdürlüklerine ve mal müdürlüklerine yatırılır. Ücretlerin ödendiğine dair belge ile ibrazı gereken diğer belgeler başvuru sahibi tarafından Bakanlığa beyan edilir. İzin başvuruları reddedilen firmalara reddedilen izin başvurusu kapsamında ödedikleri ücretler talep üzerine ilgili muhasebe birimince iade edilir.

#### **Yürürlükten kaldırılan tebliğ**

**MADDE 23-** (1) 18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) Bu Tebliğin yürürlük tarihi itibarıyla yurt içinde rafinaj faaliyetinde bulunan ve Borsa Rafineri Listesinde yer almayan Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler tarafından Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içerisinde 8 inci madde kapsamında faaliyet izni almak üzere Bakanlığa başvurulabilir. Başvuruda bulunmayanlar bu tarihten sonra rafinaj faaliyetinde bulunamazlar. Başvuruda bulunanların durumlarını 31/3/2023 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uygun hale getirmeleri zorunludur. Aksi takdirde başvuruları reddolunur ve 31/3/2023 tarihinden

